

Iz recenzije rukopisa knjige Memoria Bosniaca : references of Bosnia and Herzegovina

Autor knjige je prof. dr. Enes Kujundžić, direktor Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine. Knjiga je napisana na engleskom jeziku i sadrži 103 stranice. Podijeljena je na 30 poglavlja nejednake dužine. Ova knjiga će biti bogato izvišće literature i drugih relevantnih podataka za više oblasti bosanske publicistike, znanosti i umjetnosti. Svako poglavlje počinje tekstom, komentarom i pregledom, a završava se popisom literature na našem jeziku.

Od spomenutih 30 poglavlja, prvih osam je posvećeno Bosni i Hercegovini kao cjelini. Tu su uvodi, komentari i korisne napomene sa literaturom o dokumentaciji, izvorima bosansko-hercegovačke kulture i civilizacije, piše se o državi i društvu, zvaničnim publikacijama, historiografiji, geografiji, populaciji i, naravno, sve se odnosi na BiH kao cjelinu. Nakon svakog od ovih osam poglavlja slijedi literatura i izvori dokumentacije.

Manuskript knjige Memoria Bosniaca ima dva glavna dijela. U prvom dijelu se piše o državi Bosni i Hercegovini i njenom ustrojstvu. U drugom dijelu se piše o znanstvenicima i umjetnicima, njihovim djelima, o bosansko-hercegovačkim institucijama. Navedeno je više hiljada autora, uključujući i anonimuse, i nekoliko stotina naučno-istraživačkih, kulturno-prosvjetnih i publicističkih institucija. Recenzent ima utisak da je navedeno sve što se iz pristupačnih izvora moglo naći.

Autor navodi da je, nažalost, pisani i ostali dokumentacioni materijal uništavan u više navrata, posebno tokom ratova, a najviše tokom rata 1992-1995. godine. Uništavanje pisanog bosanskog materijala i ostalog spomeničkog blaga se upoređuje sa uništavanjem Aleksandrijske biblioteke u Egiptu prije 16 vijekova.

Ova knjiga će poslužiti kao dobra osnova za početak rekonstrukcije dokumentacionog materijala. koji nikada neće dostići obim koji je postojao prije namjerne paljevine i rušenja Nacionalne i univerzitetske biblioteke BiH. Dokumentacija je svjedočenje o humanizmu, toleranciji, suživotu, kulturi i civilizaciji u Bosni i Hercegovini, kako kroz vijekove, tako i danas.

Kao što je već navedeno, u prvom dijelu manuskripta knjige piše se općenito o Bosni i Hercegovini, o njenim ljudima, državi, društvu, kulturi i civilizaciji. Slijede četiri poglavlja koja tretiraju bošnjačko-muslimanska, jevrejsku, srpsko-pravoslavnu i hrvatsko-katoličku književnu kulturu.. Nastavlja se sa 14 institucija, a osam od njih u svom nazivu sadrže akronim BiH. To su: Akademija nauka i umjetnosti, Nacionalna i univerzitetska biblioteka, Arhiv, Zemaljski muzej, Zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa, Kinoteka i Umjetnička galerija i Historijski muzej.

Navedeno je šest institucija koje u svom nazivu sadrže riječ Sarajevo - Orijentalni institut, Bošnjački institut, Institut za istoriju, Institut za jezik, Univerzitet i Narodno pozorište, zatim Gazi-Husrefbegova biblioteka i druge kulturne institucije i društva.

Na početku manuskripta je uvod, a na kraju sadržaj. Knjiga još nije uređena za štampanje jer joj nedostaju paginacija, sadržaj i ostali prateći dijelovi koje će urednik i ostali saradnici uraditi.

Na kraju, smatram da je ova knjiga takvo štivo koje će sigurno ispuniti veliku prazninu u našem okruženju. Rijetke su ovakve knjige koje na tako malom prostoru daju toliko korisnih informacija. Autor i svi saradnici su uložili veliki trud da na engleskom jeziku objave djelo koje će na dobar način prezentirati našu zemlju i pomoći da se sačuvaju podaci o najvažnijim kulturno-društvenim zbivanjima u našoj zemlji, evropskoj državi Bosni i Hercegovini o kojoj se, nažalost, u inostranstvu vrlo malo zna, a i ono što se zna najčešće je deformisano, umanjeno ili čak falsifikovano. Smatram da ovu knjigu treba štampati jer će za nju biti dosta interesenata.

Akademik Seid Huković